

หลักการเขียนและการเขียนโครงเรื่อง

อ.สุภารัตน์ สุภักดิ์วิรุจา

การเขียน คือการถ่ายทอดเสียง สำเนียงต่างๆที่เป็นภาษาพูดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้สึก ความรู้ ความคิด ประสบการณ์ จินตนาการและข่าวสารต่างๆโดยใช้ตัวอักษรและเครื่องหมายต่างๆเป็นสัญลักษณ์

ความสำคัญของการเขียน

การเขียนมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมมาก เพราะมนุษย์ในสังคมใช้การเขียนเป็นเครื่องมือในการบันทึกและถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ

*** การเขียนเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้สื่อสารแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกเป็นลายลักษณ์อักษร

*** การเขียนเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การติดต่อสื่อสารระหว่างกันของมนุษย์ดำเนินไปได้ด้วยดี

*** การเขียนเป็นเครื่องมือที่ใช้ถ่ายทอดวัฒนธรรมบอกถึงความเจริญก้าวหน้าของอารยธรรมและวิวัฒนาการของมนุษย์และเป็นบันทึกมรดกทางสังคมและช่วยถ่ายทอดความรู้จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ฯลฯ

ความสามารถในการเขียนของแต่ละคนขึ้นอยู่กับกระบวนการคิดและความสามารถในการถ่ายทอดภาษา หากมีความคิดดีแต่ไม่มีความสามารถในการใช้ภาษา ขาดทักษะการเขียนที่เป็นระบบก็ไม่สามารถถ่ายทอดความคิดนั้นให้คนอื่นรับรู้ได้หรือถ่ายทอดได้แต่ไม่ดีเท่าที่ควร

จุดประสงค์ของการเขียน

๑. การเขียนเพื่อถ่ายทอดความรู้

๓. การเขียนเพื่ออธิบาย

๕. การเขียนเพื่อสร้างจินตนาการ

๗. การเขียนเพื่อปลุกใจ

๙. การเขียนเพื่อกิจธุระ

๒. การเขียนเพื่อเล่าเรื่อง

๔. การเขียนเพื่อแสดงความคิดเห็น

๖. การเขียนเพื่อโน้มน้าวใจ

๘. การเขียนเพื่อล้อเลียนเสียดสี

รูปแบบการเขียน

การเขียนทั่วไปจะแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. การเขียนร้อยแก้ว

๒. การเขียนร้อยกรอง

ลักษณะของการเขียนที่ดี = เนื้อหาตรงจุดประสงค์การเขียนของผู้เขียน มีข้อเท็จจริง มีเหตุผล น่าสนใจ เชื่อถือได้และบอกแหล่งที่มาของข้อมูลได้ การใช้ภาษาของงานเขียนมักเป็นภาษามาตรฐานถูกต้องและสุภาพ สำนวนภาษาที่ใช้

ต้องชัดเจน กระชับรัดกุม iva กวามเหมาะสมกับรูปแบบของงานเขียน และเป็นงานเขียนที่ผู้อ่านอ่านแล้วจะต้องได้รับประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่งเสมอ

ขั้นตอนการเขียน

๑. กำหนดจุดประสงค์ของการเขียน (เขียนอะไร เขียนเพื่ออะไร และเขียนให้ใครอ่าน)
๒. เลือกเรื่อง / หัวข้อที่จะเขียน (เรื่องที่มีเนื้อหาชัดเจน / สามารถจำกัดขอบเขตของเนื้อหา / มีแหล่งข้อมูลสนับสนุนเพียงพอต่อการสืบค้น / เรื่องน่าสนใจแปลกใหม่ / เหมาะกับความรู้ความสามารถของผู้เขียนและผู้เขียนสนใจ / เหมาะกับผู้อ่าน / เรื่องที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง)
๓. กำหนดขอบเขตและวัตถุประสงค์ของการเขียน
๔. เขียนโครงเรื่อง
๕. หาแหล่งข้อมูล รวบรวมความรู้ หาข้อมูลประกอบการเขียน
(แหล่งข้อมูลขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และรูปแบบการเขียน อาจมาจากหนังสือหรือบทความวิชาการ
จินตนาการ ประสบการณ์ การสังเกต = มาจากการอ่าน / การสังเกต / การฟัง / การถาม)
๖. เรียบเรียงเนื้อหาตามโครงเรื่องที่กำหนดไว้
๗. ตรวจสอบแก้ไข

การเขียนโครงเรื่อง

การเขียนโครงเรื่องเป็นการจัดลำดับความคิด วางแนวทางหรือกรอบของเนื้อหาของการเขียน ทำให้ผู้เขียนสามารถจัดลำดับหัวข้อ/เนื้อหาการเขียนได้ครบถ้วนตรงกับหัวข้อหรือชื่อเรื่องที่วางไว้

การเขียนโครงเรื่องผู้เขียนจะแบ่งเนื้อหาการเขียนเป็นหัวข้อหลัก หัวข้อรอง หัวข้อย่อย

โครงเรื่องทำให้ผู้เขียนรวบรวมข้อมูลง่ายไม่เสียเวลาและเนื้อหาการเขียนเป็นลำดับต่อเนื่องไม่วกวนสมบูรณ์มีคุณภาพอ่านเข้าใจง่าย

สามารถนำโครงเรื่องที่วางไว้มาปรับเปลี่ยนเป็นสารบัญญได้ด้วย

การเขียนโครงเรื่องจึงเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้เขียนควรทำก่อนหาข้อมูลและเรียบเรียงเนื้อหา

โครงเรื่องมี ๓ ประเภท

๑. การเขียนโครงเรื่องแบบคร่าวๆ

๒. การเขียนโครงเรื่องเป็นหัวข้อ

๓. การเขียนโครงเรื่องเป็นประโยค

ตัวอย่างรูปแบบการเขียนโครงเรื่อง

โครงเรื่องแบบคร่าวๆ	โครงเรื่องแบบหัวข้อ	โครงเรื่องแบบประโยค
สาเหตุของอาหารเป็นพิษ - สารพิษตามธรรมชาติ พืช / สัตว์ - สารพิษที่ปนเปื้อนในอาหาร จุลินทรีย์ / เชื้อโรค - สารพิษจากการกระทำของมนุษย์ สารเคมีการเกษตร/วัตถุเจือปน ในอาหาร / สีสผสมอาหาร	สาเหตุของอาหารเป็นพิษ ๑. สารพิษที่มีอยู่ตามธรรมชาติ ๑.๑ สารพิษจากพืช ๑.๒ สารพิษจากสัตว์ ๒. สารพิษที่ปนเปื้อนในอาหาร ๒.๑ สารพิษจากจุลินทรีย์ ๒.๒ สารพิษจากเชื้อโรค ๓. สารพิษจากการกระทำของมนุษย์ ๓.๑ สารเคมีในเกษตร ๓.๒ วัตถุเจือปนในอาหาร ๓.๓ สีสผสมอาหาร	สาเหตุของอาหารเป็นพิษจำแนกออกเป็น ๓ ประเภท ๑. สาเหตุของอาหารเป็นพิษเกิดจากสารพิษที่มี อยู่ในธรรมชาติ ๑.๑ สาเหตุของอาหารเป็นพิษเกิดจากสารพิษในพืช ๑.๒ สาเหตุของอาหารเป็นพิษเกิดจากสารพิษในสัตว์ ๒. สาเหตุของอาหารเป็นพิษเกิดจากสารพิษที่ปน เปื้อนในอาหาร ๒.๑ สาเหตุของอาหารเป็นพิษเกิดจากจุลินทรีย์ ๒.๒ สาเหตุของอาหารเป็นพิษเกิดจากตัวเชื้อโรค ๓. สาเหตุของอาหารเป็นพิษเกิดจากการกระทำ ของมนุษย์ ๓.๑ สาเหตุของอาหารเป็นพิษเกิดจากสารเคมี การเกษตร ๓.๒ สาเหตุของอาหารเป็นพิษเกิดจากวัตถุ ปนเปื้อน ๓.๓ สาเหตุของอาหารเป็นพิษเกิดจากสีผสมอาหาร

วิธีการเขียนโครงเรื่อง มี ๔ ขั้นตอน

๑. รวบรวมความคิด ข้อมูลเป็นข้อๆ (ระดมความคิด)
๒. จัดหมวดหมู่ข้อมูลและจัดลำดับความสำคัญของแต่ละหัวข้อ
๓. จัดลำดับของหัวข้อแต่ละหัวข้อให้มีเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับและสัมพันธ์กัน ผู้เขียนสามารถจัดลำดับเนื้อหาตามลำดับเวลา / ตามประเพณีนิยม / ตามความสำคัญน้อยไปสำคัญมากหรือสำคัญมากไปหาสำคัญน้อย เป็นต้น
๔. เขียนโครงเรื่องให้เป็นระเบียบใช้รูปแบบการเขียนแบบเดียวกันตลอดเนื้อหา และจัดหัวข้อแต่ละข้อเรียงไปทางขวา

เช่น

<p>๑. หัวข้อหลัก</p> <p style="padding-left: 20px;">๑.๑ หัวข้อรอง</p> <p style="padding-left: 40px;">๑.๑.๑ หัวข้อย่อย</p> <p style="padding-left: 40px;">๑.๑.๒ หัวข้อย่อย</p> <p style="padding-left: 20px;">๑.๒ หัวข้อรอง</p> <p style="padding-left: 40px;">๑.๒.๑ หัวข้อย่อย</p> <p style="padding-left: 40px;">๑.๒.๑ หัวข้อย่อย</p> <p>๒. หัวข้อหลัก</p>	หรือ	<p>หัวข้อหลัก</p> <p style="padding-left: 20px;">ก. หัวข้อรอง</p> <p style="padding-left: 40px;">- หัวข้อย่อย</p> <p style="padding-left: 40px;">- หัวข้อย่อย</p> <p style="padding-left: 20px;">ข. หัวข้อรอง</p> <p style="padding-left: 40px;">- หัวข้อย่อย</p> <p style="padding-left: 40px;">- หัวข้อย่อย</p> <p>หัวข้อหลัก</p>
---	------	---

ตัวอย่างการจัดลำดับหัวข้อและการเขียน โครงเรื่อง

ชื่อเรื่อง ยาเสพติดให้โทษกับชีวิตเป็นพิษกับสังคม

หัวข้อที่จะเขียน ยาบ้า/ ยาอี/ กัญชา /เฮโรอีน / ลักษณะของยาเสพติดชนิดต่างๆ / อาการของผู้ติดยาเสพติด /การรณรงค์ต่อต้านการเสพยาเสพติด / ผลกระทบที่เกิดกับสังคม / ปัญหาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ / การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด / การกำหนดบทลงโทษของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด / ปัญหาอาชญากรรม / แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด

เขียนโครงเรื่อง “ยาเสพติดให้โทษกับชีวิตเป็นพิษกับสังคม”

๑. ลักษณะของยาเสพติดชนิดต่างๆ

๑.๑ ยาบ้า

๑.๒ ยาอี

๑.๓ กัญชา

๑.๔ เฮโรอีน

๒. อาการของผู้ติดยาเสพติด

๓. ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคม

๓.๑ ปัญหาอาชญากรรม

๓.๒ ปัญหาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์

๔. แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติด

๔.๑ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

๔.๒ การกำหนดบทลงโทษผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๔.๓ การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

***ผู้เขียนสามารถเพิ่มหัวข้อย่อยได้ตามความเหมาะสม

คำถาม

ศึกษาโครงเรื่องต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

“เครื่องดนตรีไทย”

๑. บทนำ
๒. ประวัติการดนตรีในประเทศไทย
 - ๒.๑ ดนตรีสมัย
 - ๒.๒ ดนตรีสมัยอยุธยา
 - ๒.๔ ดนตรีสมัยรัตนโกสินทร์
๓. เครื่องดนตรีไทย
 - ๓.๑ เครื่องดนตรีประเภทดีด
 - ๓.๒ เครื่องดนตรีประเภทสี
 - ๓.๓ เครื่องดนตรีประเภทตี
 - ๓.๔ เครื่องดนตรีประเภทเป่า
๔. ประเภทของเพลงไทย
 - ๔.๑ เพลงบรรเลง
 - ๔.๒ เพลงขับ – ร้อง
๖. การอนุรักษ์ดนตรี
๖. สรุป

๑) โครงเรื่องนี้เป็นโครงเรื่องประเภทใด

๑. โครงเรื่องแบบคร่าวๆ	๒. โครงเรื่องแบบวลี
๓. โครงเรื่องแบบหัวข้อ	๔. โครงเรื่องแบบประโยค

๒) หัวข้อใดควรตัดทิ้ง

๑. หัวข้อ ๒	๒. หัวข้อ ๓
๓. หัวข้อ ๔	๔. หัวข้อ ๕

๓) นักศึกษาคิดว่าโครงเรื่องดังกล่าวมีข้อบกพร่องเรื่องใด

๑. การกำหนดหัวข้อย่อยมากทำให้เนื้อหาหลากหลายเกินไป
๒. กำหนดหัวข้อย่อยมากไปทำให้เรียบเรียงเนื้อหายาก
๓. การกำหนดหัวข้อและการเรียงลำดับไม่เหมาะสม
๔. การใช้ภาษาในการกำหนดหัวข้อไม่สม่ำเสมอ

- ๔) ผู้เขียนใช้หลักเกณฑ์ใดในการจัดลำดับโครงเรื่อง
๑. จัดลำดับตามความสำคัญ
 ๒. จัดลำดับตามประเพณีนิยม
 ๓. จัดลำดับตามเวลา
 ๔. จัดลำดับตามเหตุและผล
- ๕) หากนำโครงเรื่องนี้เป็นขยายความเป็นย่อหน้าโดยไม่มีการแก้ไขโครงเรื่องก่อนจะทำให้เกิดปัญหาใด
๑. งานเขียนที่ได้จะไม่มีสารัตถภาพ
 ๒. งานเขียนที่ได้จะไม่มีสัมพันธภาพ
 ๓. งานเขียนที่ได้จะไม่มีวามสมบูรณ์
 ๔. งานเขียนที่ได้จะไม่มีความเป็นเอกภาพ

รายการอ้างอิง

คณาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาษาไทย ๑. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘.

คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. การใช้ภาษาไทย๑. พิมพ์ครั้งที่ ๔ . กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕.

_____ . การใช้ภาษาไทย ๒. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๒.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (บรรณาธิการ). ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร , ๒๕๔๓.

บรรเทา กิตติศักดิ์ (บรรณาธิการ). ภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , ๒๕๔๒.

ผะอบ ไปษกฤษณะ. ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน-การอ่าน-การพูด-การฟังและราชาศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น, ๒๕๔๑.

ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ๒๕๔๐. เป็นต้น